

AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR

és
CANET!

el cançoner

del's poemes volum 10

festes de nadal,
cap d'any i reis
2012-2013

Edita: Ajuntament de Canet de Mar
Il·lustració: Teresa Brugarola
Col·labora: Pep Parra
Imatges: Arxiu ÀMBIT, Teresa Calbó i Àrea de Comunicació
Realització: papyrusdisseny.com

El cançoner

del s poemes
2a part

volum 10

AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR

Salutació

Benvolguts canetencs i benvolgudes canetenques,

Ja tornem a tenir el Nadal aquí, aquestes festes tant especials i màgiques que fan que les famílies es retrobin per recordar les vivències de tot l'any i per gaudir d'uns dies de descans i reflexió.

És ben cert que ens trobem en un moment molt delicat, amb un futur incert i un present cada cop més complicat, però no ens hem de deixar vèncer, hem de seguir lluitant.

Com podeu veure, torneu a tenir a les vostres mans un nou cançoner de Nadal amb les activitats d'aquests dies i amb la segona part de les poesies nadalenques dels nostres escriptors locals. Espero que l'acolliu, com sempre, amb l'interès que es mereix, doncs enguany és el desè, cosa que ens ha d'omplir d'orgull i satisfacció.

Us convido doncs a gaudir d'aquestes festes i a participar de tots els actes que hem programat per aquests dies: fires de Nadal i de Santa Llúcia, concerts i cantades de Nadales, exposicions, caga tió, parc infantil, els pastorets, ball de Cap d'Any, cavalcada de Reis ...

Us desitjo molt bones festes i que el nou any ens porti coratge per tirar endavant.

Josep Ma Masvidal Serra
Regidor de Festes

Estrenes i dinars de Nadal de Canet

En algun punt de la seva obra ingent, el Dr. Marià Serra fa referència a la restitució del costum canetenc de guarnir l'altar de la Missa del Gall de manera que simbolitzi el Pessebre i els enfilalls de neules de tots colors volien representar les teranyines de l'estable on va néixer Jesús. Deia que ho havien deixat córrer perquè feia massa pagès... La versió de la meva mare era que, quan s'anava a adorar, els canetencs estiraven les neules de l'altar i se les menjaven in situ i resultava massa irreverent.

Per Nadal, però, es permetien altres estrenes no tan barroeres, però sí d'afalac als rics, per part dels membres de la Capella de Música, que anaven a cantar-los nades a casa seva, i cada any n'estrenaven una: això era l'estrena veritable... És probable que en una d'aquestes audicions particulars es va entonar per primera vegada El desembre congelat... La meva mare ens feia cantar a peu de pessebre tot el repertori de nades que ella mateixa ens havia ensenyat i se servia d'El desembre congelat per tancar, ja que, segons deia, 'aquesta és la nostra'... Doncs bé, després de l'estrena, els músics, d'acord amb el grau de satisfacció aconseguit, eren retribuïts i obsequiats amb llatinades i vi (per contagi, les neules de l'altar devien passar a dir-se'n estrenes...). I, que se sàpiga, aquest ressopó dels músics deu ser l'antecedent més primitiu d'aquest costum entre nosaltres. Podria ser que hagués vingut de les colònies espanyoles d'Amèrica, atès que tant a Mallorca com a les comarques gironines, el ressopó de Nadal era obligat fer-lo amb xocolata desfeta.

Com és sabut, els espanyols celebren el gran sopar de la "Noche Buena", o sigui, la vigília. A Catalunya en canvi, el menú autòcton per antonomàsia és el del dia de Nadal i sol ser el més opípar de l'any; massa, com per començar la nit abans amb un sopar opulent com els que fan a Castella. I pel que fa al menú

tradicional, la lletra original de la cançó Ara ve Nadal/matarem el gall/ i a la tia Pepa/ ni darem un tall, era: Ara ve Nadal/ matarem el xai... I és que per Nadal, la festassa començava amb un gran esmorzar amb la sang i el fetge, els lletons, el cor, els ronyons, etc. del xai, passat per la paella amb all i julivert. Al migdia es continuava amb l'escudella i la carn d'olla, on no mancava res del repertori de carn: porc, vedella i gallina i, antigament, els braons del xai, cosa que actualment només es conserva en els llogarrets més apartats de la Catalunya Nova. El plat fort final era el xai (moltó) a la brasa, sempre amenitzat amb allioli. Del costum de menjar torrons per postres no he trobat en quin moment es devia generalitzar. És una llepolia d'origen àrab i, per tant, es devia conèixer des de l'Edat Mitjana. Fins a l'època del Barroc, aquest àpat no es devia modificar gaire. El que sabem, pel baró de Maldà, és que a finals del divuit, la noblesa ja menjava el pollastre farcit de prunes i pinyons i a la Catalunya Nord s'omplia amb botifarra de dos colors, o sigui, de sang i de sal i pebre i d'això podria venir el costum actual de posar-hi salsitxes. També són de la mateixa època del Barroc, les pomes farcides de carn que, en la seva versió canetenca més genuïna havien de ser del ciri, i avui gairebé han desaparegut. I pel que fa a la beguda, el vi propi o local va romandre fins ben entrat el segle XX, quan la gent normal i corrent va començar a comprar les primeres ampolles de xampany.

No sé per què, però la figura del 'caganer' sempre m'ha semblat que ha de tenir relació amb els excessos gastronòmics d'aquests dies: els catalans som molt donats a postil·lar o rubricar els relats de fartaneres amb: "i a cagar a sota un llimoner!" O almenys això era el que deien a Canet... Que tingueu bones festes, i bon profit a tots...

Xavier Mas Gibert

1.- Felices Festes de Nadal

Sent la festa casolana,
bonica, tradicional,
de totes la principal,
que ens enjoia i agermana.

Us desitgem de tot cor
bones festes de Nadal,
pau i salut com cal
i viu i sincer amor.

Josep Masvidal Espàrrrech
Nadal 1990

7

2.- El Nadal a ma llar

Nadal ja ha arribat.
Nadal, altre volta ha vingut.
- quin ser l'ha portat?
- Quin ser ens l'ha dut?

No és ser qui l'ha dut?
ésastre potser?...
Tantes voltes que l'hem rebut
i encara jo no o sé.
Solsament jo puc dir,
que diuen: ha arribat
i d'un matí a l'altre matí
ja diuen: se n'és anat.

El Nadal se n'ha vingut
i el Nadal se n'ha anat...
i nosaltres... prou que hem vingut
però una volta s'ha marxat
cap ésser no n'ha tornat.

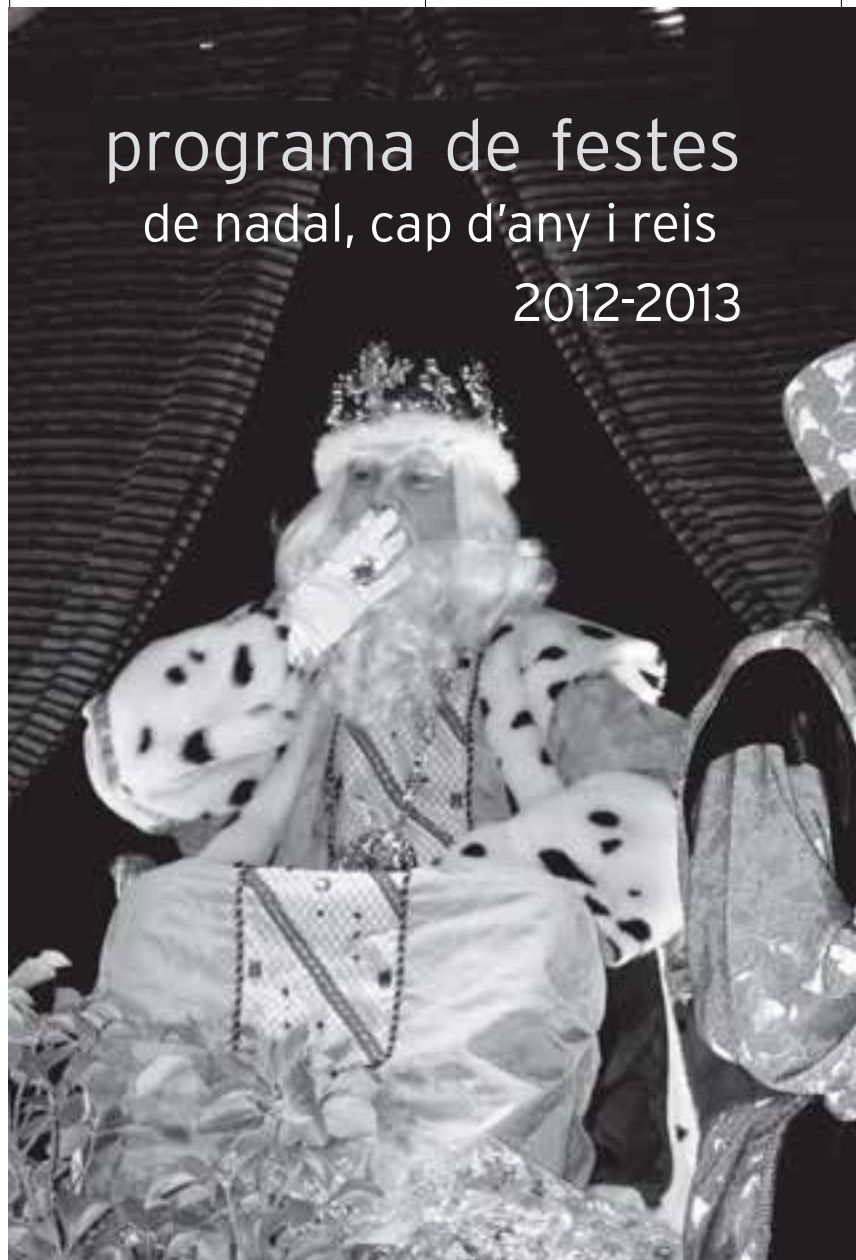
Fa ja a prop de vint segles
abans que jo pensaments tals,
que el primer Nadal esdevenia
en terres orientals.
Una llar el compartia,
una llar pobre i humil...
en el fons d'una establia
amb ase i bou fent de caliu.
En el fons d'eixa establia
no menjaren, no, torrons...
però sí hi havia alegria.
Cant, bondat i poesia
refilaven infants...
és que el Jesuset naixia
de l'establia son fons.

Vicenç Estarlich

8

programa de festes
de nadal, cap d'any i reis
2012-2013

Diumenge,
2 desembre

■ A la Parròquia de Sant Pere i
Sant Pau, a les 7 de la tarda
**CONCERT DE L'ENSEMBLE
CANTBARROC**
Àrea de Cultura

6-7-8 i 9
desembre

■ A la plaça Universitat,
de 10 del matí a 9 del
vespre
**FIRA DE NADAL
D'ARTESANIA**
Exposició i venda
d'articles nadalencs i
d'artesanía.
Àrea de Promoció Econòmica

Divendres,
14 desembre

■ A les 7 de la tarda, a la Sala
Cultural Ramon de Capmany
Inauguració de l'exposició
TENAS I EL MAR
Del 14 de desembre de 2012
al 6 de gener de 2013
Àrea de Cultura

15-16,
22-23
desembre

■ A la riera Sant Domènec
de 10 del matí a 9 del vespre
FIRA DE SANTA LLÚCIA
Exposició i venda
d'articles nadalencs.
Àrea de Festes

Dissabte, 15
desembre

■ Pels carrers i les places de Canet,
de 6 de la tarda a 8 del vespre
**CANTADA DE NADALES I PETITS
CONCERTS A CÀRREC DEL COR INFANTIL
DE L'ESCOLA DE MÚSICA, ACOMPANYATS
PEL PARE NOEL.**
*Unió de Botiguers i Comerciants i Escola
de Música de Canet*

Diumenge
16
desembre

■ A la Casa Museu Lluís Domènec
i Montaner, a les 6 de la tarda
NIT DE TANGO Xerrada i concert
Casa Museu Lluís Domènec i Montaner

Dimarts 18
desembre

■ A la Residència CDM, a les 6 de la tarda
CANTADA DE NADALES a càrrec del cor
infantil de l'Escola de Música
Escola de Música

18, 19, 20 i 21
desembre

■ Auditori Jaume Dotras i
Serrabella, a les 7 de la tarda
**AUDICIONS DE NADAL DELS
ALUMNES**
Escola de Música

Dijous 20
desembre

■ A la Sala Sfera, a 2/4 de 10 del vespre
**AUDICIÓ DE COMBOS DE L'ESCOLA DE
MÚSICA**
Escola de Música

Dissabte 22
desembre

■ A la riera Sant Domènec,
a partir de les 6 de la tarda

FESTIVAL AMB

LA PALLASSA LA PECA I

VISITA DEL PARE NOËL

Associació de Veïns del Casc Antic

■ A la riera Sant Domènec,
a partir de 2/4 de 7 del vespre

DONEM DE MENJAR AL TIÓ

Podeu portar sucre, arròs, pasta...

La Gresca.com

■ A l'Envelat de Vil·la Flora,
a 2/4 de 10 del vespre

REVETLLA

DE NADAL

Sopar i ball amb

RIMEL GRUP

-Veure programes a part-

Amics del Ball

Diumenge,
23 desembre

■ A la riera Sant Domènec,
a les 12 del migdia

CAGA TIÓ

La Gresca.com

NOTA: en cas de pluja, el CAGA TIÓ es
farà a l'envelat de Vil·la Flora.

■ A l'Església Parroquial,
a les 6 de la tarda

CONCERT DE NADAL

Orfeó Misericòrdia, Cor Assai i corals
infantil i juvenil de l'Escola de
Música, dirigits per Xavier Dotras,
Imma Roig, Pere Xirau i Fifi Arnau

Dins la
setmana
de Nadal

■ VISITA INSTITUCIONAL
A LES RESIDÈNCIES DE GENT
GRAN DE CANET
Obsequis de l'Ajuntament als residents

Dilluns
24 desembre

■ A l'Església Parroquial,
a les 12 de la nit
MISSA DEL GALL
(Retransmissió en directe per Ràdio Canet)

■ Després de la Missa del Gall,
a la plaça Macià
**CANTADA POPULAR DE
NADALES I RESSOPÓ
TRADICIONAL DE NADAL**
Amb l'actuació de
JOSEP PARRA

Dimecres
26 desembre

■ Al Centre Parroquial.
A les 6 de la tarda
**ELS PASTORETS " L'Estel de
Natzaret"**
*Secció Dramàtica
del Centre Parroquial*

27, 28, 29
desembre

■ A l'envelat de Vil·la Flora,
d' 11 a 2 del matí i de 5 a 8 de la tarda.

PARC INFANTIL I TALLERS DE NADAL

Ludoteca, botty-botty, piscina de boles,
pista americana i tallers a càrrec d'

STRANKIS / Casal d'Estiu

- Per a nens i nenes fins a 14 anys
- Els nens i les nenes menors de 7 anys hauran d'anar
acompanyats d'un adult.
- Hi haurà servei de bar
- Preu entrada: 1 euro

Àrea de Festes

Diumenge
30 desembre

■ A la plaça 11 de setembre.

A les 10 del matí

XOCOLATADA I SORTEIG DELS PREMIS

CAMPANYA DE NADAL DE LA UBC

Unió de Botiguers i Comerciants

A les 11 del matí

ARRIBADA DEL MISSATGER REIAL

En cas de pluja, el Missatger Reial us
espera a la pista esportiva del pavelló.
Per visites dels REIS a les cases, cal
trucar al Centre Cívic i Cultural Vil·la
Flora, tel. 93 795 46 25, fins al dia 28 de
desembre a les 2 del migdia.

■ A l'envelat de Vil·la Flora,
a 2/4 d'1 del migdia Concert
i a 2/4 de 7 de la tarda Ball
amb L'ORQUESTRA SELVATANA

Associació de Veïns del Casc Antic

■ Al Centre Parroquial. A les 6 de la tarda

ELS PASTORETS "L'Estel de Natzaret"

Secció Dramàtica del Centre Parroquial

Dilluns, 31
desembre

■ A Ràdio Canet,
a la 1 del migdia
**MISSATGE DE CAP
D'ANY DE L'ALCALDE**
Ràdio Canet

■ A la plaça Macià,
a mitja nit
LES 12 CAMPANADES
Amb la *disco* mòbil
Lluís Serra
A l'envelat de Vil·la Flora,
a la 1 de la matinada
**BALL DE CAP D'ANY amb
l'Orquestra LITORAL**
Hi haurà servei de bar.
Entrada + consumició de
benvinguda i cotilló: 5 euros
Àrea de Festes

Dissabte,
5 gener

CAVALCADA DELS REIS D'ORIENT

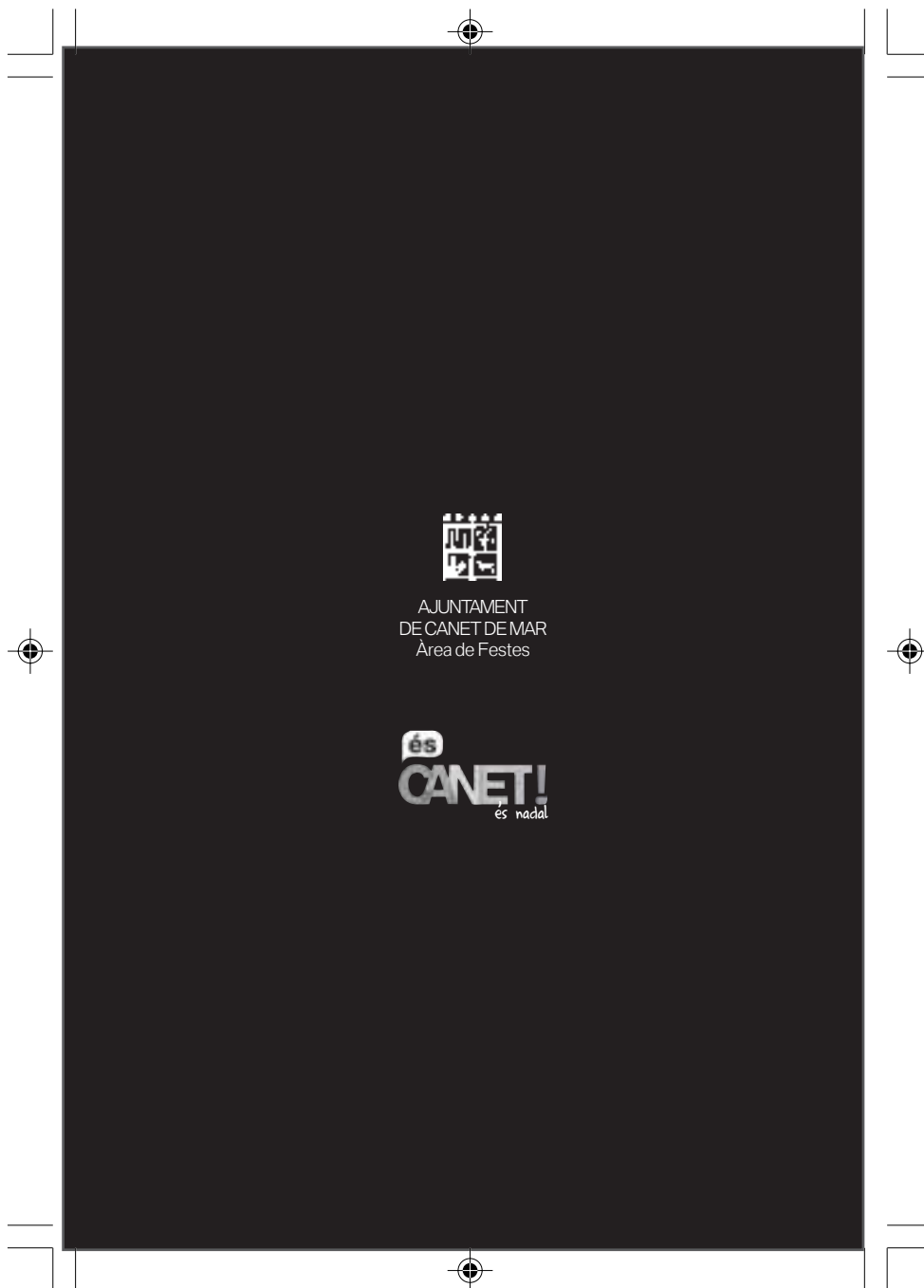
Arribaran a Canet a les 6 de la
tarda

RECORREGUT: - Veure programes
a part –

- **SALUTACIÓ DELS REIS** a la
població des del balcó de
l'Ajuntament

- **AUDIÈNCIA A TOTS ELS NENS I
LES NENES** des de la tribuna
instal·lada davant de l'Església
Parroquial.

Caramels aptes per a celíacs

AJUNTAMENT
DE CANET DE MAR
Àrea de Festes

és
CANET!
és nadal

3.- T'he presentit avui

T'he presentit avui
a l'ull de l'infinit,
badall de cel taronja,
i en l'abraçada tendra
d'aquell núvol blanc.

T'he presentit avui
en aquell jaç maragda,
tresor de molsa de petites flors,
confiades a Tu.

T'he presentit avui
en el corriol d'una aigua
de Pessebre,
diàfana i sensual,
serpentejant la vida
fins a l'oceà.

Lídia Roig Bardina
Nadal 2003

4.- Inventari de Nadal

Claretats ancestrals,
rabadans i presents,
estrelles que encara guien,
Sant Josep i l'Infant,
L'arcàngel Miquel
i la bona de Maria.

Àngels anunciadors,
cantaires pastors,
tambors i xirimies
sota d'un cel obert,
fet de molsa i vesc
cau la neu que és farina...

Un petit paneró
que fa molt bona olor
carregat de panses i figues.
En Pascual va al davant
se les va menjant
amb la pastora Caterina.

El dimoni escuat,
el desembre congelat,
en Jonàs i en Mataties.
Pastores per Nadal,
Sant Esteve i Reis,
Nadal entre bambolines.

Un rei dolent,
tres reis d'Orient,
samarres i barretines,
més botifarres que ous
el camp el llauren els bous
xarrampim, xarrampim,
xarrampia.

El tió de Nadal,
aquell pas de pardal,
la Ponsetia que endevina
que això es va acabant,
cal tirar endavant,
Jesús neix cada dia.

I així tots units
amb el cor ben ardit,
us desitgem bones festes
i un any ple de pau
apuntat al sarau

Pep Parra

5. La Nadala d'avui

La Nadala d'avui

Vols cal·çar co·turn i no hi ha qui et gui·a la can·çó a ma
ga·da que so·na molt lluny, molt lluny. Pas·sat·ger d'a·vui
fas la tris·ta vi·a per ca·mins de fum. Pe·le·grí d'un
di·a ma·ri·ner di· funt... A la fos·ca on ni·a el teu ser pro·
fund quan se·ra a bell punt s'hi fa·ra de di·a, la ver·ge Ma·ri·a
hi o·bra·rà la Vi·da: la ver·ge Ma·ri·a pa·rirà la llum.
Vols cal·çar co·turn i no hi ha qui et gui·a, la ver·ge Ma·ri·a
pa·ri·rà la llum, la ver·ge Ma·ri·a pa·ri·rà la llum,

Vols calçar coturn
i no hi ha qui et guia
la cançó amagada
que sona molt lluny.

Passatger d'avui
fas la trista via
per camins de fum.
Pelegrí d'un dia
mariner difunt...

A la fosca on nia
el teu ser profund
quan serà a bell punt
s'hi farà de dia,
la verge Maria
hi obrarà la Vida
parirà la LLUM...

Xavier Mas Gibert
Nadal 1990

La Nadala d'avui

6.- Després de res

S'en van els capitals
a mercadejar per altres terres.
Es venen les vivendes
que vàrem comprar per sempre.
Es tiren les andròmines
que abans lluïen als catàlegs.
Es perden els oficis
quan l'home perd valor.

Cal néixer cada any de nou;
travessar sense el cos
la tanca que ens separa
i entrar, somniant desperts,
a la cambra de l'amor primer.
Més pobres, més perduts,
més espantats, més sols...
i plorar...
plorar perquè Déu escolti:
Ha nascut un infant!

Josep M. Parxachs

Sumari

Salutació,
per Josep Maria Masvidal 4

Estrenes i dinars de Nadal a Canet
per Xavier Mas Gibert 5

1. *Felices Festes de Nadal*
Josep Masvidal 7

2. *El Nadal a ma llar*
Vicenç Estarlich 8

3. *The pressentit avui*
Lídia Roig 9

4. *Inventari de Nadal*
Pep Parra 10

5. *La Nadala d'avui*
Xavier Mas 12

6. *Després de res*
Josep M. Parxachs 14

